

Minimální preventivní program 2013/2014

„Škola pochopení“

Motto:

*Slyším a
zapomínám*

Vidím a pamatuji si

Dělám a rozumím

Základní údaje

Název a adresa školy	ZŠ Studentská 1427, Jirkov 43111, okr. Chomutov
Jméno ředitele školy	Mgr. Jan Duda
Telefon ředitele školy	474654369
Emailová adresa školy	reditel@2zsjirkov.cz
IČO školy	830763

Jméno a příjmení školního metodika prevence (ŠMP)	Mgr. Simona Pavlisová
Telefon na ŠMP	474654369 605018684
Email na ŠMP	simona.pavlisova@2zsjirkov.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce (VP)	Mgr. Zdenka Pokorná
Telefon na VP	474654369
Email na VP	zdenka.pokorna@2zsjirkov.cz

MPP vypracovala ŠMP	Mgr. Simona Pavlisová
---------------------	-----------------------

	datum	Podpis ředitele školy
Seznámení ředitele s MPP	26. 8. 2013	
Seznámení pedagogického sboru s MPP	13. 9. 2013	

ÚVOD

Minimální preventivní program je určen pro žáky a pedagogické pracovníky školy a ve svém důsledku má vést k pozitivní změně klimatu školy s minimem kázeňských problémů ve škole i mimo školu. Zasahuje výchovnou i naukovou složku vzdělání během celého školního roku, směřuje k pozitivnímu ovlivnění klimatu třídy, ke změně motivace žáků a pedagogů a změnám vyučovacích metod. Základním předpokladem k maximální účinnosti je aktivní zapojení všech žáků třídy, školní družiny a žáků navštěvující mimoškolní aktivity řízené školou a učitelů. Rodiče žáků musí být s celým programem průběžně seznamováni a mohou k němu být i přizváni.

Prevence rizikového chování u dětí a mládeže představuje aktivity ve všech oblastech prevence:

- **drogových závislostí, alkoholismu a kouření**
- **kriminality a delikvence**
- **virtuálních drog**
- **patologického hráčství**
- **záškoláctví**
- **šikanování, vandalismu a jiné formy násilného chování**
- **xenofobie, rasismus, intolerance a antisemitismus**

Minimální preventivní program vychází z těchto materiálů:

Metodický pokyn MŠMT č. j. 14 423/99-22 k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance

Metodický pokyn MŠMT č. j. 14514/2000-51 k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže

Metodický pokyn MŠMT č. j. 28275/2000-22 k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školních zařízení

Metodický pokyn MŠMT č. j. 10194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví.

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28

Charakteristika školy

Naše škola je jednou ze čtyř sídlištních škol v Jirkově. Sídlíme ve Studentské ulici 1427. V budově školy je umístěn první i druhý stupeň, školní družina, školní jídelna, tělocvična, školní bazén, PC učebny. Naši školu v tomto školním roce navštěvuje 507 žáků, dívek 287, chlapců 220. První stupeň tvoří 11 tříd a druhý stupeň 8 tříd. Škola poskytuje odbornou péči žákům se specifickými vzdělávacími potřebami, tito žáci se vzdělávají na základě doporučení PPP a SPC podle individuálního vzdělávacího plánu, žákům v riziku, žákům vykazující rizikové chování i žákům nadaným. Škola žákům nabízí různé volnočasové aktivity a povinně volitelné předměty. Ve výuce klademe důraz na respektování individuality žáků a rozvoj pozitivních vztahů mezi žáky volbou vhodného učiva, dále se snažíme vést žáky k větší samostatnosti a zodpovědnosti za sebe a své činy, k úctě k tradicím a odpovědnému rozhodování. Výraznou aktivitou, která na škole probíhá je sběr starého papíru a víček od PET lahví, za získané peníze se pořizují odměny žákům a vybavuje se škola novými potřebami. Jsme zařazeni do několika projektů - Zdravé zuby, Recyklohraní, Přírodovědci, Čtení pomáhá, Matematika s chutí apod. Velmi nám záleží, na budování pozitivního klimatu ve třídách, proto na druhém stupni probíhají pravidelné třídnické hodiny. Třídnické hodiny pomáhají navodit kladný vztah žáků ke škole a k sobě navzájem a k třídnímu učiteli. Školu a její prostory zdobíme pracemi žáků.

Hodnocení MPP za rok 2012/2013

V loňském školním roce se nám povedl stmelovací pobyt 6. A, pobyt se uskutečnil s přespáním v tělocvičně školy. Součástí pobytu byla tvorba třídních pravidel, třídní vlajka, výlet do okolí, vybíjená, stezka odvahy, promítání filmu, příprava večeře, snídaně a oběda. Další aktivity ve školním roce – mikulášská, adventní Drážďany, karneval, muzikál Kapka medu pro Verunku, spousta třídních besídek, vystoupení pro rodiče, tvorba časopisu i s mimořádnými výtisky, charitativní akce Stonožka z PET víček pro postiženou dívku, Kola pro Afriku, výstava drátěných soch, sběr starého papíru, práce Senátu školy, sportovní soutěže, hudební soutěže apod. (možné nahlédnout do měsíčních plánů a na webové stránky školy)

Zakoupili jsme program na testování klimatu ve škole SOCIOKLIMA. Tento program nám ukázal, že nemáme problémy s výraznou šikanou, že třídní kolektivy fungují a vztahy žáků k učitelům jsou pozitivní, přičemž byla identifikována přání žáků, jaké učitele by žáci preferovali a jaké vlastnosti a chování jim vadí.

Bojovali jsme se záškoláctvím, při jeho řešení bylo postupováno dle platné legislativy. Problémem se jeví dnešní elektronická komunikace žáků a z ní vyplývající problémy. Dalšími řešenými případy byla

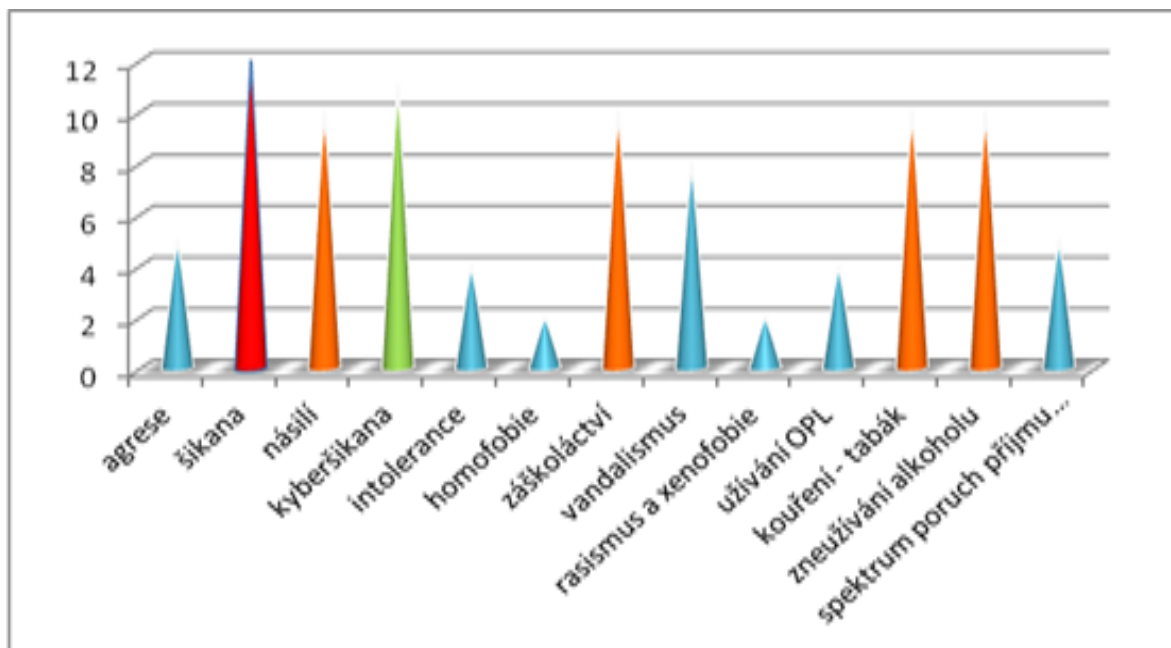
agresivita dětí, vandalismus na školním majetku, nebo žáků mezi sebou, vulgarita a hrubost, kouření cigaret. Dbáme na to, aby vše bylo vyřešeno ihned na výchovných komisích, nebo na pohovorech s třídními učiteli. Stále spolupracujeme s Městskou policií Jirkov, obvodním oddělením PČR, sociálním odborem Jirkov a OSPOD Chomutov, SPC Dyáda, PPP Chomutov.

Velkou akcí bylo z projektu EU PENÍZE ŠKOLÁM program pro šesté a sedmé ročníky Unplugged a Spolu. Program se žákům moc líbil, také třídní učitelé program hodnotili kladně, s jeho realizací byli velmi spokojeni. Program prováděla okresní metodička prevence Mgr. Kamila Tóthová. Školní metodik prevence se účastnil schůzek metodiků v PPP, semináře s paní Lidmilou Pekařovou – Třídní schůzky jinak a Neposedné dítě ve třídě. Stále odebíráme časopis Prevence. Vyučující dostávají nakopírované materiály, které jsou zajímavé, nebo by jim mohly pomoci v práci s třídním kolektivem. Daří se nám organizovat pravidelné třídnické hodiny s diagnostickým a preventivním obsahem doplněné o sociální hry. Spousta žáků naší školy je zapojena v mimoškolních aktivitách, nebo navštěvují ZUŠ Jirkov, DDM Paraplíčko, sportovní kluby a další zájmové útvary v Jirkově a okolí.

Na konci školního roku jsme podali projektovou žádost na Krajský úřad v Ústí nad Labem na podporu primární prevence, projekt vyšel, získali jsme 10 000,- Kč. Finance použijeme na program pro šesté ročníky Jak na Čerty, program bude realizován OS Světlo v Kadani.

Nová strategie na rok 2013 – 2018

Z výsledků strategie vyplývá, že je potřeba zaměřit se hlavně na tyto formy rizikového chování:

Principy strategie

Partnerství a společný postup

Strategie podporuje partnerství a širokou spolupráci na všech úrovních při respektování kompetencí. Společný koordinovaný postup všech článků v systému prevence v rámci resortu školství zvyšuje pravděpodobnost účinnosti působení a úspěchu při dosahování stanovených cílů.

Komplexní řešení problematiky primární prevence rizikového chování

Preventivní programy je nutné koncipovat komplexně v koordinované spolupráci různých institucí. Strategie se zabývá definicí vzájemného propojení všech subjektů v rámci primární prevence a koordinací řešení problémů souvisejících s rizikovým chováním.

Kontinuita působení a systematickosti plánování

Preventivní působení musí být systematické a dlouhodobé. Jednorázové aktivity, bez ohledu na rozsah a náklady nejsou příliš efektivní. Pozitivních změn nelze dosáhnout dílčími ani izolovanými opatřeními, ale dlouhodobým a komplexním úsilím a Strategiemi.

Uplatňování ověřených dat a hodnocení efektivity

Aktivity realizované v rámci primární prevence jsou založené na analýze současné situace, identifikovaných problémech, potřebách a prioritách, tedy na vědecky ověřených faktech a datech, nikoli na předpokladech a domněnkách. Jednotlivá opatření jsou důsledně monitorována, je vyhodnocována jejich účinnost a případně jsou modifikovány realizované aktivity. Strategie je strukturována tak, aby se usnadnilo hodnocení její realizace a efektivity, její cíle jsou realistické (tj. dosažitelné) a měřitelné (tj. hodnotitelné).

Racionální financování a garance kvality služeb

Financování je nástrojem naplnění cílů Strategie. Účinná opatření primární prevence není možno uskutečnit bez adekvátního zabezpečení finančních zdrojů k jejich realizaci. Financované aktivity musí splňovat kritéria kvality (certifikace) a efektivity (cena/výkon).

Cílenost a adekvátnost informací i forem působení

Realizované preventivní aktivity musí odpovídat cílové skupině a jejím věkovým, demografickým a sociokulturním charakteristikám a potřebám. U každého preventivního programu je třeba definovat, pro jakou cílovou skupinu je určen.

Včasný začátek preventivních aktivit, ideálně již v předškolním věku

Čím dříve prevence začíná, tím je ve výsledku efektivnější. Osobnostní zaměření, názory a postoje se formují již v nejranějším věku. Formy působení musí být přizpůsobeny věku a možnostem dětí.

Pozitivní orientace primární prevence

Nabídka pozitivních alternativ a využívání pozitivních modelů vykazují větší efektivitu než používání negativních příkladů v preventivních aktivitách.

Orientace na kvalitu postojů a změnu chování

Každé primárně preventivní působení si klade za cíl mít pozitivní vliv na změnu postojů a chování daného jedince. Součástí preventivních programů by proto mělo být získání relevantních sociálních dovedností, relevantních znalostí a dovedností potřebných pro život.

Cíl nové strategie podle MŠMT

Hlavním cílem Strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018 je prostřednictvím efektivního systému prevence, fungujícího na základě komplexního působení všech na sebe vzájemně navazujících subjektů, minimalizovat vznik a snížit míru rizikového chování u dětí a mládeže. Výchova k předcházení, minimalizaci či oddálení rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací osobnosti jako standardní součást výchovně vzdělávacího procesu v prostředí českých škol zabezpečovaná kvalifikovanými a kompetentními osobami a institucemi a dále pak motivace k opuštění rizikového chování, pokud již nastalo a ochrana před dopady rizikového chování, pokud již nastalo ve výrazné formě.

Cíle školy

Dlouhodobé cíle vycházející ze strategie MŠMT 2013 - 2018

MPP je určen pro žáky, pedagogické pracovníky a rodičovskou veřejnost, má dlouhodobě vést k pozitivní změně klimatu školy k minimalizaci kázeňských a rizikových jevů chování ve škole i mimo ni.

Tyto cíle odpovídají strategii rizikových jevů chování.

MPP má předcházet těmto rizikovým jevům:

- ✚ záškoláctví
- ✚ šikana, násilí
- ✚ divácké násilí
- ✚ vandalismus
- ✚ rasismus, xenofobie
- ✚ užívání návykových látek
- ✚ onemocnění HIV/AIDS a dalšími nemocemi šířícími se krevní cestou
- ✚ poruchy příjmu potravy
- ✚ netolismus (virtuální drogy) a gambling(patologické hráčství)

- ✚ kyberšikana
- ✚ více se zaměříme na žáky prvního stupně

Vybrané programy primární prevence v těchto oblastech budou certifikované a dlouhodobé. Budeme dbát na získávání relevantních sociálních dovedností a spolupracovat s dalšími navazujícími subjekty poskytující další pomoc. Zaměříme se ve větší míře na spolupráci s rodinou. Pokusíme se získat finanční prostředky na primární prevenci.

Krátkodobé cíle

A) žáci

- ✚ posilování a tvorba zdravého třídního klimatu
- ✚ zdravý životní styl
- ✚ posilování zdravého sebevědomí a sebeúcty
- ✚ používat bezpečně informační zdroje a bránit se zneužití
- ✚ dopravní výchova
- ✚ zdravotní výchova
- ✚ sexuální výchova
- ✚ kyberšikana

B) učitelé

- ✚ pracovat na zdravém třídním a školním klimatu
- ✚ podchycení prvních náznaků rizikového chování
- ✚ sledování třídního kolektivu
- ✚ řešení projevů RCH. Zaměřit se na vandalismus, kyberšikanu, dopravní výchovu, první pomoc, sexuální výchovu, poruchy příjmu potravy
- ✚ spolupráce s rodiči

C) rodiče

Zapojit a přizvat rodiče do dění ve škole. Rodiče a veřejnost budou přizváni do výuky, na vystoupení, jarmarky, sportovní akce apod.

Práce pedagogického sboru a vedení školy

A) Třídní učitel

- ✚ spolupracuje se školním metodikem prevence, podílí se na realizaci MPP a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě
- ✚ tvoří společně se žáky vnitřní pravidla třídy v souladu se školním řádem a dbá na jejich dodržování
- ✚ podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy
- ✚ spolupracuje s ostatními členy pedagogického sboru
- ✚ spolupracuje se zákonnými zástupci žáků třídy

- ✚ získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí
- ✚ stanoví přesné datum a čas svých třídnických hodin a provádí zápis z TH, do připraveného formuláře, který odesílá MPP, vždy do konce kalendářního měsíce
- ✚ vyplňuje dotazníky a závěrečná hodnocení třídy a programů potřebných k vyhodnocení MPP a odevzdání zprávy řediteli školy a okresnímu metodikovi prevence do PPP Chomutov Mgr. Tóthové
- ✚ na pravidelných poradách sděluje svá přání a požadavky k ŠMP
- ✚ na poradách jim budou předány informace z porad a seminářů
- ✚ čte a kontroluje nástěnku na U2 a disk S složka metodik prevence
- ✚ snaží se získávat finance ze sponzorských darů nebo psaním žádostí a projektů
- ✚ při řešení problému s OPL a šikany postupuje přesně podle krizového plánu školy

B) Ostatní vyučující a pracovníci školy

- ✚ spolupracují s třídním učitelem a školním metodikem prevence
- ✚ podílí se na pozorování tříd a odhalování případných forem rizikového chování
- ✚ spolupracují v metodických sdruženích
- ✚ snaží se dělat zajímavou výuku a přizvat rodiče ke spolupráci
- ✚ snaží se získávat finanční prostředky (projekty, granty apod.)

C) Ředitel školy

- ✚ vytváří podmínky pro předcházení rozvoje rizikového chování, odsouhlasuje a kontroluje realizaci primárních aktivit
- ✚ řeší společně s pedagogy, výchovnou poradkyní a metodičkou prevence případné problémy
- ✚ při řešení problémů postupujeme podle Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č.j. 21291/2010-28)

Spolupráce školy s rodiči

Rodiče budou třídními učiteli seznámeni s MPP a o možnosti spolupráce s ŠMP. Budou jim sděleny konzultační hodiny ŠMP a kde ho mohou najít, získají přímý emailový kontakt na ŠMP, kam mohou zcela anonymně napsat svou prosbu, trápení, stížnost, dotaz. Email: metodik.prevence@2zsjirkov.cz. Tyto informace budou uvedeny na webu školy. Rodiče mohou kdykoli navštívit vyučování svého dítěte.

Přizvat rodiče k účasti na výletech a akcích třídy. Přání rodičů je možné sdělit i pomocí třídních důvěrníků na zasedání Rady rodičů.

Seznámení žáků s MPP a ŠMP

Třídní učitelé na začátku školního roku seznámí žáky s metodikem prevence. Žákům bude sděleno, kde metodika prevence najdou, jaké má konzultační hodiny a s čím jim může pomoci. Pokud nebude metodik k dispozici, je tu ještě výchovný poradce, který má také své konzultační hodiny a může žákům pomoci a je potřeba žáky s tímto seznámit. Samozřejmostí však je důvěra v třídního učitele. Ve škole velmi dobře pracuje školní senát, kde mohou jednotliví zástupci tříd sdělit své problémy a požadavky. Jejich dotazy, připomínky, přání, řeší ředitel školy ve spolupráci s pedagogickým sborem.

Specifická všeobecná prevence pro žáky ve výuce, která je součástí Školního vzdělávacího programu

Preventivní aktivity provádí, vždy vyučující, který má tento předmět v úvazku a přesně podle rozvrhu. Kontrola je možná u ZŘŠ v plánu učitele na školní rok 2013/2014

Ročník	Předmět	Preventivní aktivita a její zaměření
1.	PRVOUKA	<u>Osobní bezpečí</u> – žák ví jak, se jmenuje, kde bydlí, kam chodí do školy, kdo je jeho učitel, formy nebezpečného chování
	PRVOUKA	<u>Péče o zdraví a zdravá výživa</u> – hygienické návyky, životospráva, pitný režim, prevence u lékaře
	PRVOUKA	Osobní bezpečí – použití linek integrovaného záchranného systému (hasiči, první pomoc, policie a 112)
	PRVOUKA	<u>Poznávání lidí a mezilidské vztahy</u> – rozlišuje vztahy a komunikaci v rodině a ve společnosti
	PRVOUKA	<u>Okolí domova</u> – vycházky a seznámení s okolím a historií města Jirkova
	DRAMATICKÁ VÝCHOVA	<u>Rozvoj komunikačních dovedností</u>

2.	PRVOUKA VÝTVARNA VÝCHOVA	<u>Dopravní bezpečnost</u> – pravidla silničního provozu, značky, názvy ulic, orientace po městě
	PRVOUKA	<u>Životní prostředí</u> – třídění odpadu
	PRVOUKA	<u>Člověk a jeho zdraví</u> – nemoc, úraz, první pomoc, vodné místo na hraní, hygiena, zdravé zuby, zdravá strava
	PRVOUKA	<u>Lidský život</u> – dětství a péče o kojence, stáří, moje budoucnost

3.	PRVOUKA	<u>Kultura obce a okolní krajina</u> – orientace, lidové zvyky, tradice
	PRVOUKA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA, PRACOVNÍ ČINNOSTI	<u>Ochrana přírody</u> – jedlé a jedovaté rostliny, houby, chování zvířat
	PRVOUKA, TĚLESNÁ VÝCHOVA	<u>Člověk a rodina</u> – soužití lidí, chování lidí, právo a spravedlnost, lidské tělo, zdravá výživa, osobní bezpečí

4.	PŘÍRODOVĚDA	<u>Člověk a jeho zdraví</u> – hygiena, odívání a starost o oděv, vhodné chování ke svému zdraví, zdravý životní styl, chování při setkání s neznámou osobou a která jej ohrožuje, zneužívání návykových látek
	PRACOVNÍ ČINNOSTI	<u>Stolování</u> – příprava pokrmu vyhovujícího zdravé výživě

5.	PŘÍRODOVĚDA	<u>Člověk a jeho zdraví</u> – etapy vývoje člověka, stavba lidského těla, návykové látky, partnerství a rodičovství, první pomoc
	PŘÍRODOVĚDA	<u>Lidé kolem nás</u> – situace hromadného ohrožení, osobní bezpečí, právo a spravedlnost
	PRACOVNÍ ČINNOSTI	<u>Příprava pokrmů</u> – podle pravidel zdravé výživy

Všechna témata jsou probírána ve všech předmětech v rámci mezipředmětových vztahů.

6.	OBČANSKÁ VÝCHOVA	Rodina a manželství Ochrana člověka za mimořádných situací Lidská práva a etnické a rasové odlišnosti
	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	Vztahy mezi lidmi Péče o zdraví Zdravý způsob života Zdravá výživa Civilizační choroby Návykové látky Krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužití) Krizová centra, linky důvěry Intimní hygiena a změny v dospívání

7.	PŘÍRODOPIS	Rostliny a houby používané jako návykové látky
	OBČANSKÁ VÝCHOVA	Mezilidské vztahy a komunikace Hmotné a duchovní hodnoty Ochrana obyvatel za mimořádných situací Lidská práva a svoboda
	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	Péče o zdraví a hygiena První pomoc Otužování, relaxace, pohyb, spánek Preventivní prohlídky – důvod Lékárnička – vybavení Zásady zdravé výživy

		Poruchy příjmu potravy Návykové látky a zákon Reklamní vliv Brutalita a jiné formy násilí Sexuální zneužití Bezpečnost silničního provozu Ochrana zdraví při sportu
--	--	---

8.	PŘÍRODOPIS	Etapy lidského života Rozmnožování, pohlavní soustava Pohlavní choroby Dospívání a změny těla a chování Člověk a zdraví – návykové látky, kouření, alkoholismus Nervová soustava – význam spánku, psychohygienu, úrazy páteře
	OBČANSKÁ VÝCHOVA	Ochrana člověka za mimořádných situací
	ICT	Bezpečnost na internetu – mluvíme o tom již od 6. r.

9.	OBČANSKÁ VÝCHOVA	Právo a občan Právo a rodina Právní ochrana
	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	Sexualita a zákon Zneužívání Předčasná sexualita a její rizika Pohlavní choroby Hygiena při a po sexu Antikoncepce Ochrana za mimořádných situací
	ICT	Bezpečnost na internetu Ochrana osobních údajů

Nespecifická primární prevence

Aktivit nespecifické prevence je spousta, týkají se hudby, sportu, projektů apod. Seznam těchto aktivit je součástí měsíčního plánu školy. Plán je k nahlédnutí u vedení školy. Jednotlivé akce jsou shrnuty v závěrečné zprávě ŠMP a ve výroční zprávě školy v hodnocení předchozího školního roku. Akce, které jsou pěkné a je o ně zájem, se snažíme opakovat a vylepšovat.

Kroužky ve školním roce 2013/2014

Jsou zveřejněny na webu školy, v přehledu je uveden vedoucí zájmové aktivity a místo a čas konání kroužku. Přehled kroužků je součástí přílohy.

Vzdělávání učitelů a ŠMP ve školním roce 2013/2014

Pokud se naskytanou vhodné semináře, literatura a internetové portály, bude sděleno na poradě sboru, materiál nafocen nebo pedagog vyslán na seminář.

Spolupráce s okolím školy

Organizace	Kontakt, telefon, email apod.
PPP Chomutov	Paní Mgr. Kamila Tóthová, kamila.tothova@pppuk.cz
SVP Dyáda	Paní Mgr. Marcela Sakařová, svpmost@volny.cz
MěP Jirkov	Skupina preventistů dle věku žáků tel: 474 665 4179
Policie ČR	Pan Václav Kotrč, tel: 474 659 494
OS Člověk v tísni	Pan Bc. Miroslav Koranda, tel: 739 320 640
K – centrum Chomutov	Slečna Bc. Broumská kcchomutov@os-svetlo.net
Psycholog, psychiatr	MUDr. Vadlejchová tel: 607 707 320 Ambulance na Písečné 5285
Klinický psycholog	Božena Štenclová tel: 474 447 305 Poliklinika Chomutov

Rámcový časový harmonogram pro školní rok 2013/2014

Měsíc	Aktivity
Září	Pravidla ve třídách, Bezpečná cesta do školy a ze školy, Jak na čerty – program Poznávací den v 6. r Úvodní třídní schůzky Nastavení třídnických hodin Školní časopis Zasedání Senátu Sběr starého papíru a PET víček Městská policie Jirkov u prvňáčků
Říjen	Dráček Zdraví – rozpis tříd a programu, bude vždy v plánu práce Unplugged Školní časopis Zasedání senátu Sběr starého papíru a PET víček
Listopad	Dráček Zdraví – rozpis tříd a programu, bude vždy v plánu práce Unplugged Školní časopis Zasedání senátu Sběr starého papíru a PET víček Třídní schůzky a sdělení čtvrtletní klasifikace Jak na čerty – program
Prosinec	Dráček Zdraví – rozpis tříd a programu, bude vždy v plánu práce Unplugged Školní časopis Zasedání senátu Sběr starého papíru a PET víček Vánoční tradice a jarmark v Jirkově
Leden	Dráček Zdraví – rozpis tříd a programu, bude vždy v plánu práce Unplugged Školní časopis Zasedání senátu Sběr starého papíru a PET víček Pololetní klasifikace Lyžařský kurz Jak na čerty – program
Únor	Dráček Zdraví – rozpis tříd a programu, bude vždy v plánu práce Unplugged Školní časopis Zasedání senátu Sběr starého papíru a PET víček Karneval

<p style="text-align: center;">Březen</p>	<p style="text-align: center;">Dráček Zdraví – rozpis tříd a programu, bude vždy v plánu práce Unplugged Školní časopis Zasedání senátu Sběr starého papíru a PET víček</p>
<p style="text-align: center;">Duben</p>	<p style="text-align: center;">Dráček Zdraví – rozpis tříd a programu, bude vždy v plánu práce Unplugged Školní časopis Zasedání senátu Sběr starého papíru a PET víček Den Země Jak na čerty – program Třídní schůzky a informace o čtvrtletní klasifikaci</p>
<p style="text-align: center;">Květen</p>	<p style="text-align: center;">Dráček Zdraví – rozpis tříd a programu, bude vždy v plánu práce Unplugged Školní časopis Zasedání senátu Sběr starého papíru a PET víček</p>
<p style="text-align: center;">Červen</p>	<p style="text-align: center;">Dráček Zdraví – rozpis tříd a programu, bude vždy v plánu práce Unplugged Školní časopis Zasedání senátu Sběr starého papíru a PET víček Třídní výlety Cyklistický kurz Závěrečná klasifikace</p>

POSTUP ŠKOLY PŘI VÝSKYTU A ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK

Selhalo-li preventivní opatření školy a v případě podezření, že žák zneužívá návykové látky, škola (výchovný poradce, třídní učitel, metodik prevence, ředitel školy):

1. Provede diskrétní šetření, pohovor s dítětem.
2. Při potvrzeném důvodném podezření kontaktuje rodiče, eventuálně zákonné zástupce žáka a doporučí jim využití pomoci kontaktního centra, odborníků z PPP nebo zdravotnických zařízení.
3. V případě negativní reakce rodičů na sdělenou skutečnost a v případě, že rodiče nezařídí pro žáka další péči, požádá škola o pomoc Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu v Litoměřicích v souvislosti s možností zanedbání péče ze strany rodičů. Současně o tomto kroku uvědomí rodiče (zákon. zástupce).
4. V případě akutního ohrožení zdraví po požití drogy (včetně alkoholu), škola kontaktuje rodiče okamžitě, popřípadě zajistí žákovi lékařskou péči a současně o tomto kroku uvědomí rodiče, Odbor soc. věcí a zdravotnictví MÚ Jirkov, nebo OSPOD Magistrát Chomutov.
5. V případě dealerství nebo podezření na porušení § 217 trestního zákona (ohrožení mravní výchovy dítěte) nebo zanedbání povinné péče oznámí věc policii a všech provedených krocích je veden zápis !!!
6. Po poradě s vedením školy zvážit jak informovat členy sboru a jak ostatní žáky a rodiče, aby se předešlo problémům.

Žádná omamně psychotropní látka (OPL) nesmí být uchovávána v trezoru školy, ani na jiném místě!!! Proto, v případě jejího nalezení či zabavení, bude **neprodleně kontaktována Policie ČR a proveden zápis o události.**

Všem pracovníkům školy je opakovaně připomínána ohlašovací povinnost každého občana.

PREVENTIVNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

Zpracován podle Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28 a Metodického pokynu MŠMT č. j. 28275/2000-22 k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školních zařízení

ÚVOD

Šikanování je mimořádně nebezpečná forma násilí, která ohrožuje základní výchovné a vzdělávací cíle školy. V místech jejího výskytu dochází ke ztrátě pocitu bezpečí žáků, který je nezbytný pro harmonický rozvoj osobnosti a efektivní výuku. Na rozdíl od jiných druhů násilí je šikana zvlášť zákeřná, protože často zůstává dlouho skrytá. Tak i při relativně malé intenzitě šikany může u jejích obětí docházet k závažným psychickým traumatům s dlouhodobými následky a k postupné deformaci vztahů v kolektivu. Vzhledem k tomu, že šikana se v zárodečných fázích vyskytuje v téměř každé škole, je potřeba věnovat tomuto jevu zvláštní pozornost. Důraz je nutné zaměřit na vytváření dobrých vztahů uvnitř třídních kolektivů, zabývat se vztahy v třídních kolektivech ještě před vznikem šikanování.

CHARAKTERISTIKA ŠIKANOVÁNÍ

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Nově se může realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky, sociální sítě apod. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví oběti.

PROJEVY ŠIKANOVÁNÍ

Šikanování má ve svých projevech velice různou podobu. Mezi základní formy šikany patří:

- Verbální šikana, přímá a nepřímá - psychická šikana (součástí je i kyberšikana, děje se pomocí ICT technologií).
- Fyzická šikana, přímá a nepřímá (patří sem i krádeže a ničení majetku oběti).
- Smíšená šikana, kombinace verbální a fyzické šikany (násilné a manipulativní příkazy apod.).

Za určitých okolností může šikanování přerůst až do forem skupinové trestné činnosti a v některých opravdu závažných případech může nabýt i rysy organizovaného zločinu.

CÍL PREVENTIVNÍHO PROGRAMU PROTI ŠIKANOVÁNÍ

Základem prevence šikanování a násilí na školách je podpora pozitivních vzájemných vztahů mezi žáky (a mezi žáky a učiteli).

Z tohoto důvodu budeme: usilovat o vytváření bezpečného prostředí

- podporovat solidaritu a toleranci,
- podporovat vědomí sounáležitosti,
- posilovat a vytvářet podmínky pro zapojení všech žáků do aktivit třídy a školy,

- uplatňovat spolupráci mezi dětmi a rozvíjet, jejich vzájemný respekt,
- rozvíjet jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince.

Pedagogičtí pracovníci budou zajišťovat nad žáky dozor, zejména ve škole před vyučováním, o přestávkách mezi vyučovacími hodinami, mezi dopoledním a odpoledním vyučováním. Především v prostorách, kde by k šikanování mohlo docházet.

Žáci budou seznámeni s negativními důsledky šikanování, a to jak pro jeho oběti a pachatele, tak i pro celý třídní (školní) kolektiv.

Pedagogičtí pracovníci budou vést žáky k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu žáka. Budou pomáhat rozvíjet pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka.

Prevence šikany bude probíhat v rámci celého výchovně vzdělávacího procesu i formou specifických primárních činností, které jsou uvedeny v Minimálním preventivním programu.

KRIZOVÝ PLÁN

Postupy řešení šikanování

Odhalení šikany bývá obtížné. Významnou roli při jejím zjišťování hraje strach, a to nejen strach obětí, ale i pachatelů a dalších účastníků. Strach vytváří obvykle prostředí „solidarity“ agresorů i postižených.

Metody vyšetřování šikanování:

A. Pro vyšetřování počáteční šikany (se standardní formou) budeme používat tuto strategii:

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi.
2. Nalezení vhodných svědků.
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů).
4. Zajištění ochrany obětem.
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.

B. Při pokročilé šikaně (s neobvyklou formou - výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídního lynčování), budeme používat následující postup:

1. Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračující pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení policii.
6. Vlastní vyšetřování.

C. Budeme spolupracovat s dalšími institucemi a orgány, a to zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče, orgánem sociálně právní ochrany dítěte, Policií ČR.

D. V případě negativních dopadů šikanování na oběť jí zprostředkujeme péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, speciálně pedagogického centra nebo dalších odborníků - klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

E. Dále budeme pracovat s agresorem (jeho náhled na vlastní chování, motivy, rodinné prostředí). V případě potřeby mu zprostředkujeme péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků - klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

F. Pro nápravu situace ve skupině je potřeba pracovat s celým třídním kolektivem. Je nezbytné vypořádat se i s traumaty těch, kteří přihlíželi, ale nezasáhli (mlčící většina).

Výchovná opatření

Napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele, snížení známky z chování.

V mimořádných případech se užijí další opatření:

Ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místně příslušném diagnostickém ústavu.

Ředitel školy podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.

Spolupráce s rodiči

Při nápravě šikanování budou spolupracovat pedagogičtí pracovníci, vedení školy, školní metodik prevence, výchovný poradce, rodina oběti, rodina agresora. Při jednání s rodiči budeme dbát na taktní přístup a zejména na zachování důvěrnosti informací.

Třídní učitelé budou na třídních schůzkách informovat rodiče o tom, co dělat v případě, když se dozvědí o šikanování a seznámí je se školní metodičkou prevence a výchovnou poradkyní.

Doporučená literatura z oblasti školního šikanování

Kolář, M. (2001, 2005). Bolest šikanování. Praha: Portál.

Kolář, M. (1997, 2000). Skrytý svět šikanování ve školách. Praha: Portál.

Kolář, M. (2005). Školní násilí a šikanování. Ostrava: CIT, Ostravská univerzita.

Kolář, M. (Ed.) (2004). Školní šikanování. Sborník z první celostátní konference konané v Olomouci na PF UP 30.3.

Kolář, M. (2003). Specifický program proti šikanování a násilí ve školách a školských zařízeních. Praha: MŠMT ČR.

Parry, J., Carrington, G. (1997). Čelíme šikanování: sborník metod. Praha, IPPP.

Říčan, P. (1995). Agresivita a šikana mezi dětmi: jak dát dětem ve škole pocit bezpečí. Praha: Portál.

Časopisy

Kolář, M. (2007). Český školský program proti šikanování. Perspektivy. In: Sociálna prevencia. Bratislava: Národné osvetové centrum.

Kolář, M. (2007). Český školní program proti šikanování. Právo a rodina č.3/2007

Kolář, M. (2006). Jak na šikanu? Psychologie dnes 2 (12), 16-18

Kolář, M. (2005). Devět kroků při řešení počáteční šikany aneb pedagogická chirurgie. Prevence 7 (2), 3-7.

Kolář, M. (1998). Soudce Lynch na českých školách? Vyšetřování a léčba specifických typů šikan; in Sborník „Prevence šikanování ve školách“, Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR, Praha.